

УДК 631.521: 631.527

Толстолік Л. М., кандидат с.-г. наук, завідувач відділу селекції та сортоживчення

Красуля Т. І., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник відділу селекції та сортоживчення

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН

E-mail: l.tolstolik@ukr.net

СЕЛЕКЦІЯ ЯБЛУНІ І ГРУШІ НА ОЗНАКИ ЯКОСТІ ПЛОДІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ СТЕПУ УКРАЇНИ

В селекції плодівих культур, в тому числі зерняткових, одним з пріоритетних завдань є висока якість плодів, яка включає такі показники, як великоплідність, яскраве покривне забарвлення шкірочки, гармонійний смак. Оцінювання гібридів у селекційному саду, дозволяє разом з добром крапих генотипів, визначити найбільш перспективні батьківські форми для подальших схрещувань.

При вивченні селекційного матеріалу яблуні відмічено, що у сім'ях, де одним з батьків є колоноподібні форми КВ 5, КВ 53, одержано особливо багато дрібноплідних гібридів У комбінації схрещування 'Мінкар' х 'Флоріна' більшість гібридів мала плоди середньої та вищесередньої величини. Гібридна комбінація не дала дрібноплідних гібридів. У сім'ях за участі сортів 'Південне', 'Флоріна', 'Мінкар', 'Банан зимовий', 'Прима' відібрано окремі великоплідні гібриди. Для створення форм з інтенсивно забарвленими плодами до гібридизації долучали сорти 'Айдаред', 'Ліберті', 'Прима', 'Флоріна', які є носіями цієї ознаки і добре передають потомству наявність і характер покривного забарвлення. За смаковими якостями плоди переважної більшості гібридів, незалежно від їх походження, поступаються світовим стандартам (сортам 'Гала', 'Голден Делішес', 'Джонаголд'). Окремі гібриди з гармонійним кисло-солодким смаком (8 балів) виділено в комбінаціях схрещування сортів 'Мінкар', 'Флоріна' та 'Прима'.

Серед гібридів груші привабливість зовнішнього вигляду і відмінний смак плодів у більшій мірі були притаманні сіянцям, отриманим від схрещувань з участю сортів 'Кук Старкінг', 'Вікторія', 'Весільна', 'Доктор Тіль', 'Пектораль', 'SucredeMonlusion'. Сорт 'Вікторія', використаний як материнський, стійко передає гібридному потомству грушоподібну форму плода і може розглядатися як потенційний донор цієї ознаки. Сорт 'Доктор Тіль' передає потомству яйцеподібну форму плода. Сіянців з найкрупнішими плодами було найбільше в сім'ях за участі сортів 'Вікторія', 'Доктор Тіль', 'Краснокутська зимова', 'Мадам Левавассер', 'Тающа'. Батьківські сорти 'Верна', 'Широколиста', 'SucredeMonlusion' за попередніми даними не сприяють успадкуванню їх потомством ознаки великоплідності. Забарвлення шкірочки у гібридів, отриманих від схрещувань за участі сорту 'Доктор Тіль', було переважно жовто-зелене, а гібриди, отримані за участі сорту Вікторія мали карміновий рум'янець.

Таким чином, використання у селекції сортів яблуні 'Мінкар', 'Ліберті', 'Прима', 'Флоріна' дозволяє одержати гібриди з плодами високої товарності. Перспективною для відбору гібридів за якістю плодів є комбінація схрещування 'Мінкар' х 'Флоріна'. Серед сортів груші найкращими батьківськими формами для забезпечення високої якості плодів визнано сорти 'Вікторія', 'Весільна', 'Доктор Тіль', 'Кук Старкінг', 'Пектораль', 'Тающа'.

УДК 633.36/37:631.54

Топчий О.В., науковий співробітник відділу лабораторних досліджень з кваліфікаційної експертизи сортів рослин

(Центр сертифікаційних випробувань)

Український інститут експертизи сортів рослин

E-mail: ototchiy1992@gmail.com

ВМІСТ СИРОГО ПРОТЕЇНУ ТА ЗАГАЛЬНОГО АЗОТУ В НАСІННІ СОЧЕВИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ

Сочевиця характеризується досить високими господарськими та агротехнічними значеннями, культивують як харчову та кормову культуру. Є цінним джерелом рослинного білка, а саме джерелом збалансованого за амінокислотним складом. Культура не накопичує шкідливих чи токсичних елементів, завдяки чому вважається екологічно чистим продуктом. Сочевичний білок значно легше (на 86 %) засвоюється нашим організмом і не супроводжується жировим компонентом який наявний в тваринному.

Тому дослідження впливу строків сівби, мікродобрив та регуляторів росту на вміст сирого протеїну та загального азоту в насінні сочевиці є актуальним. Дослідження виконували на Уладово-Ліулинецькій дослідно-селекційній станції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН (Калинівський р-н, Вінницької обл.), зона нестійкого зволоження Лісостепу України, впродовж 2016–2017 рр.

Регіон проведення досліджень характеризується помірно-континентальним кліматом.